

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
DEPARTAMENT PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623-12-34, fax.: (22) 623-12-35

PB-cc-mk-078-~~72~~/15(2767)

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2015 r.

Pani
Katarzyna Szczepaniak
Dyrektor Biura
Krajowa Rada Izb Rolniczych
w miejscu

Szanowna Pani Dyrektor,

Od 2015 r. w ramach zazielenienia gospodarstwa posiadające powyżej 15 ha gruntów ornych zobowiązane są do przestrzegania wymogu utrzymania obszarów proekologicznych. W Polsce w ramach zazielenienia, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów (Dz. U. poz. 354), jako obszar EFA, mogą być deklarowane międzyplony, które zostały utworzone przez wsiewki trawy w uprawę główną albo wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin z następujących grup roślin uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne, miododajne – z wyłączeniem mieszanki złożonej wyłącznie z gatunków zbóż.

Mieszankę należy wysiać w terminie:

- od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia i utrzymywać co najmniej do dnia 1 października – w przypadku międzyplonu ścierniskowego albo
- od dnia 1 lipca do dnia 1 października i utrzymywać co najmniej do dnia 15 lutego – w przypadku międzyplonu ozimego.

Jednocześnie, mieszanek tych nie utrzymuje się jako uprawy w plonie głównym w roku następującym po roku jej wysiania.

Za niewypełnienie wymogu utrzymania obszarów proekologicznych, czyli np. brak międzyplonu w określonym terminie, na rolnika może zostać nałożona sankcja w postaci pomniejszenia otrzymywanych płatności.

Jeżeli rolnik nie może wysiać mieszanki w terminie do dnia 20 sierpnia, w celu realizacji praktyki zazielenienia w zakresie utrzymania obszarów proekologicznych, może dokonać zmiany elementu EFA np. na międzyplon ozimy. Możliwa jest również zmiana gatunku roślin wysiewanych w mieszankach w międzyplonie ścierniskowym lub ozimym oraz zamiana działki, na której będzie utrzymywany obszar EFA. Zmiany elementów proekologicznych są możliwe przy spełnieniu następujących warunków: (i) wyłącznie do wysokości odsetka powierzchni zadeklarowanej jako EFA we wniosku o przyznanie płatności na 2015 r. (np. jeśli beneficjent zadeklarował 5 proc. EFA, zmiana jest możliwa do osiągnięcia 5 proc.); (ii) tylko w ramach działek będących w posiadaniu

rolnika, zadeklarowanych przez niego we wniosku o przyznanie płatności za 2015 r.; (iii) zmiana może być dokonywana w zakresie wszystkich rodzajów elementów EFA.

Rolnik, który dokonał zmiany elementu proekologicznego, powinien zgodnie z art. 15 rozporządzenia delegowanego nr 640/2014¹, poinformować kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o tej zmianie, poprzez złożenie zmiany do wniosku o przyznanie płatności wraz z oświadczeniem o powierzchni obszarów proekologicznych. Złożenie ww. dokumentów spowoduje dostosowanie wniosku o przyznanie płatności do nowej sytuacji oraz nie będzie skutkowało nałożeniem kar administracyjnych związanych ze złożeniem zmiany po terminie lub brakiem realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

Jednakże, jeśli beneficjent np. z powodu warunków agrometeorologicznych nie jest w stanie spełnić kryteriów kwalifikowalności lub innych obowiązków w wyniku siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zachowuje on prawo do wsparcia w odniesieniu do obszaru lub zwierząt, które były kwalifikowalne w chwili wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Jeżeli rolnik ze względu na suszę, nie może dokonać wysiewu międzyplonu ścierniskowego w terminie do dnia 20 sierpnia to, co do zasady, jest to przesłanka do potraktowania tej sytuacji jako siły wyższej.

Należy założyć, że taka sytuacja nie dotyczy jednak wszystkich rolników, którzy zadeklarowali we wnioskach o płatność jako element EFA międzyplon ścierniskowy, ponieważ termin, w jakim rolnik mógł dokonać siewu międzyplonu jest zależny od terminu zbioru przedplonu, co mogło mieć miejsce nawet na początku lipca (termin wysiewu międzyplonu ścierniskowego jako obszaru proekologicznego określony w ww. rozporządzeniu trwa od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia), a więc w okresie, kiedy w danej lokalizacji mogły wystąpić warunki umożliwiające wysiew międzyplonu ścierniskowego. Pomimo generalnie bardzo trudnych obecnie warunków agrometeorologicznych w skali kraju nie można wykluczyć, że w części lokalizacji był lub jest możliwy wysiew międzyplonu ścierniskowego.

Część rolników, którzy nie zdołają dokonać terminowego wysiewu międzyplonu ścierniskowego może posiadać w gospodarstwie więcej obszarów EFA, niż wymagane 5%. W takim przypadku, jeśli rolnik zadeklarował międzyplony ścierniskowe w celu wypełnienia tych 5%, ma on możliwość, w przypadku kontroli na miejscu, wskazania innych elementów EFA, które posiada w gospodarstwie, w celu skompensowania nieobsianej powierzchni międzyplonu. Możliwości takiej kompensacji sprzyja szeroki wachlarz elementów EFA zastosowany przez Polskę.

W przypadku rolnika, który nie dokonał siewu międzyplonu ścierniskowego deklarowanego jako EFA i który nie może dokonać kompensacji na poziomie gospodarstwa innym elementem EFA, a sytuacja ta miała miejsce wyłącznie z powodu wystąpienia trudnych warunków agrometeorologicznych (np. bardzo wysokie temperatury, brak opadów, susza glebowa), wtedy sytuacja taka jest przesłanką do potraktowania jej jako siły wyższej.

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. *uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności* (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48)

Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz. U. poz. 308 i 653), organem właściwym w sprawie uznania wystąpienia siły wyższej jest kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, do którego, stosownie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 640/2014, zgłasza się na piśmie przypadki działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności wraz z odpowiednimi dowodami wymaganymi przez właściwy organ, w ciągu piętnastu dni roboczych od dnia, w którym beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności.

Z poważaniem,

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH

Joanna Czajka